

ТОШКЕНТ ХАЖЖАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЪ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАХАР КОМИТЕТИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЪ ХАМДА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 112 (2403), 8 июнь, шанба, 1963 йил. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА, ЎЗБЕКИСТОН ССР КОЛХОЗЧИЛАРИГА, СОВХОЗЛАРИНИНГ ИШЧИЛАРИГА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МУТАХАССИСЛАРИГА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР колхозчиларини, совхозларининг ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касабасоюз ва комсомол ташкилотлари, территориял ишлаб чиқариш бошқармаларининг ходимларини, ҳамма меҳнаткашларини меҳнат зафари билан — давлатга пилла сотиш планини ошириб бажарганликлар билан қизгин табриклайди. Республиканинг колхоз ва совхозлари давлатга 165.210 центнер — планда мўлжалланганига нисбатан 15.210 центнер кўп пилла топширди.

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари зўр бериб кураш олиб борганликлари натижасида республикада пилла етиштириш анча кўпайтирилиб, давлатга ана шу қимматли хом ашёни сотиш плани муваффақият билан ошириб бажарилди.

Хозир Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида пахтадан мўл ҳосил етиштириш соҳасида катта-катта вазифалар турибди. Ўзбекистон — Совет Иттифоқида пахта етиштирадиган энг йирик райондир. Мамлакатнинг пахтага бўлаган эҳтиёжларини қондириш жулда кўп даражада сизларнинг ишингизга боғлиқ. Пахта етиштиришни кўпайтириш халқнинг молдир фаровонлигини ошириш билан тўппа-тўғри ва бевосита боғлангандир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишонч билдирадиларки, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва механизаторлар ғузани парвариш қилиш соҳасидаги ҳамма ишларни намунали ўтказиб, бу йил пахтадан мўл ҳосил олишга эришадилар. Бу эса, ўзбек халқининг коммунистик қурилиш планларини амалга оширишга қўшадиган зўр ҳиссаси бўлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МЕХНАТКАШЛАРИНИНГ ДАСТЛАВКИ ЮТУҚЛАРИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXII съезди, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб ва КПСС Марказий Комитетининг бўлган июнь Пленуми шарафига социалистик мусобақага қўшилиб, бу йил дастлабки ютуқларини кўлга киритдилар. Баҳорда қишлоқ хўжалик экинлари экиш, пилла ва қоракўл тери тайёрлаш давлат планларини ошириб бажардилар, пахта, дон ва нухат экинлари майдонини ўтган йилдагига нисбатан кенгайтирдилар. Қишлоқ хўжалик экинлари экиш давми эгитилмоқда.

Ватан республика пиллачиларидан 16 мнгр 321 тонна юкори сифатли ипак хом ашёни олди. Ишлаб чиқариш бошқармаларининг колхоз ва совхозлари давлатга пландан ташқари 1.500 тонна пилла сотиш тўғрисида оғирланган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Бухоро, Андиқон, Фарғона, Тошкент, Самарқанд ва Сирдарё областларининг колхоз ва совхозлари пилла етиштириш кўпайтирилганининг ҳал қилувчи шарти шу бўлдики, ишлаб чиқариш бошқармалари ва партия комитетлари пиллачиларга энг прогрессив методларни кенг ёйишга катта эътибор бердилар. Бу йил ҳамма майдонда ипак юртининг тегиш қорғиш, юртинларнинг дастлабки 2,3 ёшида яхши билинганда марказлаштириш бониси усуллари қўлланилди, тўт бағри ҳосилдорлигини ошириш ва ундан рационал фойдаланиш соҳасида агротехника тадбирлари комплекс амалга оширилди, ҳамма колхозлар ва совхозлар пиллачиларнинг меҳнатига етиштирилган пилланинг миқдори ва сифатига қараб бевосита пул билан ҳақ тўлаш тартибини жорий қилдилар.

Республикадаги кўрт уруғ заводаларнинг ишчилари ва мутахассислари кўрт уруғи етиштириш технологиясини анча яхшилаб, колхоз ва совхозларни юкори сифатли кўрт уруғи билан етарли миқдорда таъминладилар. Кўнгина колхоз, совхоз, бригада ва эволюларнинг пиллачилари наҳармонларча ишладилар. Бир талла хўжалиқлар ҳар нутти уруғдан 70-85 килограмм ва бундан ҳам ортқ пилла олдилар. Республиканинг колхоз ва совхозлари давлатга юкори сифатли қоракўл тери сотишни йил сайин кўпайтириб бормоқдалар. Бу йил қоракўл тери етказиб бериш плани 105,3 процент бажарилди.

Қоракўлнинг анча шу ютуқларга қоракўлчиликни прогрессив зоотехника усуллари жорий қилиш, сунъий қочирши, энг кўзи олиш омилларини ҳамма жойда қўлланлиш натижасида эришилди. Наслчилик иши яхшиланганлиги тўғрисида, қоракўл терининг, хусусан биринчи ва жа. негубортларнинг сифати ошди. Рангли қоракўлнинг салмоғи кўпайди. Бухоро, Самарқанд, Сирдарё, Хоразм, Сурхондарё областлари ва Қоракўллогистон АССР қоракўлчилари яхши кўрсаткичларга эришилдилар.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ғузанин ривожлантиришда қонлиқини тутатиш учун уни парвариш қилиш соҳасида хозир катта иш олиб бормоқдалар, ҳамма кўчларни республика қишлоқ хўжалигидаги асосий вазифини бажаришга — 1963 йилда мамлакатга 3.566 миң тонна пахта беришга сафарбар қилмоқдалар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Президиуми илгор хўжаликлар, бригада ва фермаларнинг иқтисодий жиҳатдан заиф хўжаликларга ва кейинда қолаётган бригадаларга ва фермаларга оталик ердами кўрсатишни тўғрисидаги масалани қараб чиқди. «Совой» ва «Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхозларининг коллективлари орада қолаётган «Ойим» ва «Оққўрғон» совхозларига оталик қилиш мажбуриятини олган эдилар. Ўзбекистон КП Марказий Комитети томонидан маъқулланган бу ташаббус республикада кенг қулоч ёйиб, пахта хосилдорлигини оширишда, техникани ремонт қилиш ҳамда ундан фойдаланишда, меҳнатни ташкил этиш, экономикани юксалтиришда қолақ хўжаликларга ва бригадаларга ердам кўрсатиш ҳаракатига айланиб кетди. 170 дан ортқ пешкадам колхоз, 14 совхоз, свхозларнинг 61 та бўлими ва 1308 та бригада колхоз хўжаликлари ва бригадаларга оталик қилмоқдалар. «Совой», «Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхозлари, «Полярная звезда» колхоз ва оталиқчилари хўжаликларда доимий ишлаш учун агрономлар, механиклар, бухгалтерлар юбордилар, бу хўжаликларга техникани ремонт қилишда ердам бердилар. Чигит

ОТ АЛИҚҚА ОЛИШ — ЁРДАМ БЕРИШДИР

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

«Ойим» совхозлари ва Ленин номидаги колхозда ғуза нормал ривожланимоқда, анчагина майдондаги ғуза шоналанти. Хазораси бошқармасидаги Нариманов номи, Олтириқ бошқармасидаги Димитров номи, Ўртқўл бошқармасидаги Максим Горький номи, Ёғдувон бошқармасидаги «Гулистон» колхозлари ва бошқа хўжаликлар оталиқчиларида хўжаликларга мунтазам равишда ердам кўрсатмоқдалар. Шунингдек, илгор бригадаларда қолақ бригадаларга ишлашга ўтган Социалистик Меҳнат Қўрғонлари Турсуной Охунова ва Валентин Топколовнинг ватапарварлик ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. 1282 киши, шу жумладан 10 совхоз директори, 73 колхоз раиси, совхоз бўлимлари бошқарувчиларидан 28 киши, 873 бригадари ва 150 қишлоқ хўжалик мутахассиси уларнинг ташаббусига эргашди. Булар орасида Ленин

град ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм» колхозининг раиси М. Дехонов, Шахрисабз бошқармасидаги Ленин номи колхоз раиси Ф. Бобоев, Пастдарғон бошқармасидаги «Чимбой» колхозининг раиси А. Хусенов, Ёғдувон бошқармасидаги «Пахтаобод» колхозининг бригадаси бошлиғи М. Шарипов, Янгиерик бошқармасидаги «Ленин» колхозининг бригадаси бошлиғи Г. Исмаилов, Амурдаб ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм» колхозининг бригадаси бошлиғи Т. Холмуродов, 3-«Бобу» совхозининг бригадаси бошлиғи А. Туроев, Пол бошқармасидаги Ленин номи колхоз бригадаси бошлиғи Д. Орипов ўртоқлар бор. Оққўрғон бошқармасидаги «Ленин» колхоз раиси раисининг ўринбосари ўртоқ Б. Эгамбердиев «Партия XXII съезди» колхозига раис, Қўрғонтепа ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номи колхоз раиси ўртоқ И. Қурбон

ИТАЛИЯДАГИ «ПАЭЗЕ СЕРА» ВА «ОРА» ГАЗЕТАЛАРИ МУХБИРИНИНГ САВОЛЛАРИГА Н. С. ХРУЩЕВНИНГ ЖАВОБЛАРИ

Италияда чиқадиган «Паэзе сера» ва «Ора» газеталарининг Москва мухбири Паоло Парло СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущевга мурожаат қилиб, Совет Иттифонининг Ўрта денгиз районини ракета-ядро қуролдан холи зона деб эълон қилиш ҳақида яқинда илгари сурган таклибни муносабати билан ўз саволлари жавоб қайтаришни илтимос қилди.

Ўртоқ Н. С. Хрущевнинг жавоблари қуйида эълон қилинади.

Савол: Совет ҳукуматининг Ўрта денгиз районида атомдан холи зонани вуқудга келтириш тўғрисидаги таклибни амалга оширилган тақдирда, Ўрта денгиз мамлакатларининг халқлари ва жумладан италий халқи бундан қандай манфаат қўради?

Жавоб: Менинг фикримча, Ўрта денгиз соҳилларида яшовчи халқларнинг совет таклибни амалга оширилишидан қўрадиган асосий манфаати шундан иборатки, кишилар, образли қилиб айтганда, ўз юртилари тепасида, ўз уйларини тепасида беғубор, мусофаф осмонга эга бўладилар. Ракета-ядро урушининг мудҳиш бузултури улар устида пайдо бўлмайти ва Ўрта денгиз НАТО да бошчилик қилаётган давлатлар томонидан атом қуроли билан қуролашни поёғаси доирасига тортилган яна бир хатарни харбий қонфликтлар районида айланб қолмайти.

Ўрта денгизнинг ракета-ядро қуролидан холи зона деб эълон қилиниши ана шу районидаги мамлакатлар ва халқларнинг ҳаётигагина самарали таъсир кўрсатиб қолмайти, албатта. Шу нарса тамомилда аёнки, ядро урушига тайёргарлик доираси ҳам умуман қисқаради, бу эса бутун жаҳондаги вазиятга ҳам дарҳол таъсир кўрсатади, халқлар кескинлигини юмшатишга, бутун дунёда тинчликнинг мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Ғарбдаги баъзи давлат арбобларининг Совет ҳукумати Ўрта денгизда ядро қуролини ва бу қуроли элтиб бериш воситаларини дойлаштириш тўғрисидаги таклибни илгари сурти билан гўё қандайдир «алоҳида манфаатлар»ни кўзда тутди, деган гапларини эшитишга тўғри келмоқда. Ўз сибастларидан термолар урушининг олдини олиш тўғрисидаги ғамхўрликка амал қилмайти, балки ўзларнинг ракета-ядро базаларини ўз территорияларидан узорқоч ерда, бошқа мамлакатларнинг ҳаётий марказларига яқин жойда жойлаштиришга интидаганларига масалага шундай қарай оладилар, албатта. Худди ана шу ағрессив доираларга Ўрта денгиз ядро-ракетадарини учирши учун старт майдони сифатида дарҳол бўлиб қолди.

Бундай планлар яратувчиллик меҳнати билан бундан совет кишиларига ётди. Бизнинг бутун

куч-гайратимиз даҳшатли оқибатларга сабаб бўладиган янги урушнинг бошланишига йўл қўймайлик деган қарарилган. Италия, Франция, Греция, Туркия халқлари ҳам бунини истамайдиларми, ахир? Бирлашган Араб Республикаси, Ливан, Тунис, Марокка халқлари ва кўп йиллар мобайнида олиб бориладиган курашда қон тўкиб, қиндагина миллий мустиқликка эришган Жаёзон халқи ҳам шунини орау қилмайтирми, ахир?

Ўрта денгиз мамлакатлари жаҳонга маданиятининг жулда бой хазиналарини яратиб бердиларки, бу ҳазиналар инсоният тарихида чўқур эл қолдири.

Жумладан, архитектура ва ҳайкалтарошлиқнинг жаҳон ҳазинаси «Оламнинг етти муъжизаси» деган ном билан кирган машҳур асарларнинг кўпи шу ерда яратилган эди. Ўрта денгиз бўйи халқларининг иқлимий генезиси билан яратилган ва асарлар бўйи тўпланган маданият хазиналарининг бир қисми ҳозирги кунгача сақланиб қолган. Аммо бу районида турли вақтларда авж олиб кетган жулда кўп урушлар давоминда ана шу маданият, ҳазиналарнинг кўпи ер билан яқсон қилинган эди. Халқларнинг меҳнати билан яратилган ва яратилаётган нарсаларнинг термолар уруши ўти нчида ёниб қул бўлишига йўл қўйиш мумкинми? Пу, бунга йўл қўйиш мумкин эмас.

Бизнинг умумий мақсадимиз — тинчликни сақлашдир. Аммо уруш ҳавфи ўз-ўзидан йўқолиб кетиши мумин деб ўйлаш хатарли бир ҳаёл бўлур эди. Ядро халокатининг олдини оладиган катъий чоралар кўриш керак, Совет ҳукумати мустаҳкам тинчликка йўл

очиб берадиган тадбирлар тўғрисида бамақсад бундан янги урушнинг бошланишига йўл қўймайлик деган қарарилган. Италия, Франция, Греция, Туркия халқлари ҳам бунини истамайдиларми, ахир? Бирлашган Араб Республикаси, Ливан, Тунис, Марокка халқлари ва кўп йиллар мобайнида олиб бориладиган курашда қон тўкиб, қиндагина миллий мустиқликка эришган Жаёзон халқи ҳам шунини орау қилмайтирми, ахир?

Ўрта денгиз мамлакатлари жаҳонга маданиятининг жулда бой хазиналарини яратиб бердиларки, бу ҳазиналар инсоният тарихида чўқур эл қолдири.

Жумладан, архитектура ва ҳайкалтарошлиқнинг жаҳон ҳазинаси «Оламнинг етти муъжизаси» деган ном билан кирган машҳур асарларнинг кўпи шу ерда яратилган эди. Ўрта денгиз бўйи халқларининг иқлимий генезиси билан яратилган ва асарлар бўйи тўпланган маданият хазиналарининг бир қисми ҳозирги кунгача сақланиб қолган. Аммо бу районида турли вақтларда авж олиб кетган жулда кўп урушлар давоминда ана шу маданият, ҳазиналарнинг кўпи ер билан яқсон қилинган эди. Халқларнинг меҳнати билан яратилган ва яратилаётган нарсаларнинг термолар уруши ўти нчида ёниб қул бўлишига йўл қўйиш мумкинми? Пу, бунга йўл қўйиш мумкин эмас.

Бизнинг умумий мақсадимиз — тинчликни сақлашдир. Аммо уруш ҳавфи ўз-ўзидан йўқолиб кетиши мумин деб ўйлаш хатарли бир ҳаёл бўлур эди. Ядро халокатининг олдини оладиган катъий чоралар кўриш керак, Совет ҳукумати мустаҳкам тинчликка йўл

очиб берадиган тадбирлар тўғрисида бамақсад бундан янги урушнинг бошланишига йўл қўймайлик деган қарарилган. Италия, Франция, Греция, Туркия халқлари ҳам бунини истамайдиларми, ахир? Бирлашган Араб Республикаси, Ливан, Тунис, Марокка халқлари ва кўп йиллар мобайнида олиб бориладиган курашда қон тўкиб, қиндагина миллий мустиқликка эришган Жаёзон халқи ҳам шунини орау қилмайтирми, ахир?

Ўрта денгиз мамлакатлари жаҳонга маданиятининг жулда бой хазиналарини яратиб бердиларки, бу ҳазиналар инсоният тарихида чўқур эл қолдири.

Жумладан, архитектура ва ҳайкалтарошлиқнинг жаҳон ҳазинаси «Оламнинг етти муъжизаси» деган ном билан кирган машҳур асарларнинг кўпи шу ерда яратилган эди. Ўрта денгиз бўйи халқларининг иқлимий генезиси билан яратилган ва асарлар бўйи тўпланган маданият хазиналарининг бир қисми ҳозирги кунгача сақланиб қолган. Аммо бу районида турли вақтларда авж олиб кетган жулда кўп урушлар давоминда ана шу маданият, ҳазиналарнинг кўпи ер билан яқсон қилинган эди. Халқларнинг меҳнати билан яратилган ва яратилаётган нарсаларнинг термолар уруши ўти нчида ёниб қул бўлишига йўл қўйиш мумкинми? Пу, бунга йўл қўйиш мумкин эмас.

Бизнинг умумий мақсадимиз — тинчликни сақлашдир. Аммо уруш ҳавфи ўз-ўзидан йўқолиб кетиши мумин деб ўйлаш хатарли бир ҳаёл бўлур эди. Ядро халокатининг олдини оладиган катъий чоралар кўриш керак, Совет ҳукумати мустаҳкам тинчликка йўл

очиб берадиган тадбирлар тўғрисида бамақсад бундан янги урушнинг бошланишига йўл қўймайлик деган қарарилган. Италия, Франция, Греция, Туркия халқлари ҳам бунини истамайдиларми, ахир? Бирлашган Араб Республикаси, Ливан, Тунис, Марокка халқлари ва кўп йиллар мобайнида олиб бориладиган курашда қон тўкиб, қиндагина миллий мустиқликка эришган Жаёзон халқи ҳам шунини орау қилмайтирми, ахир?

Ўрта денгиз мамлакатлари жаҳонга маданиятининг жулда бой хазиналарини яратиб бердиларки, бу ҳазиналар инсоният тарихида чўқур эл қолдири.

Жумладан, архитектура ва ҳайкалтарошлиқнинг жаҳон ҳазинаси «Оламнинг етти муъжизаси» деган ном билан кирган машҳур асарларнинг кўпи шу ерда яратилган эди. Ўрта денгиз бўйи халқларининг иқлимий генезиси билан яратилган ва асарлар бўйи тўпланган маданият хазиналарининг бир қисми ҳозирги кунгача сақланиб қолган. Аммо бу районида турли вақтларда авж олиб кетган жулда кўп урушлар давоминда ана шу маданият, ҳазиналарнинг кўпи ер билан яқсон қилинган эди. Халқларнинг меҳнати билан яратилган ва яратилаётган нарсаларнинг термолар уруши ўти нчида ёниб қул бўлишига йўл қўйиш мумкинми? Пу, бунга йўл қўйиш мумкин эмас.

Бизнинг умумий мақсадимиз — тинчликни сақлашдир. Аммо уруш ҳавфи ўз-ўзидан йўқолиб кетиши мумин деб ўйлаш хатарли бир ҳаёл бўлур эди. Ядро халокатининг олдини оладиган катъий чоралар кўриш керак, Совет ҳукумати мустаҳкам тинчликка йўл

БУГУН ТОШКЕНТДА МАСТЕРЛАР КУНИ

ЖАРВОНБОШИ

Республиканиз пойтахти меҳнаткашлари сановати, қурилиш, транспорт ва алоқани ривожлантиришда ажойиб муваффақиятларини кўлга киритмоқдалар. Ҳар бир корхона коллектив етти йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, коммунизмнинг моддий-техника базасини мумкин қадар тезроқ яратиш учун фидокорона меҳнат қилмоқда. Шу тўғрисида бу етти йиллик бешинчи йилнинг беш ойлик яқин маҳсулот ишлаб чиқариш топширини орғин билан адо этилди.

Бундай ютуқларни кўлга киритишда шаҳар сановат қорхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларида фидокорона меҳнат қилётган ишлаб чиқариш мастерларининг ҳиссаси каттадир. Ҳозирги вақтда шаҳар қорхоналарида 7 миңга яқин мастер бор, улар раҳбарлигида ишлаётганлар ўнларча миң кишини ташкил этади.

Ўз ишининг ҳақиқий усталари, ишчиларнинг устозлари ҳисобланган бу касб эгаларининг кўпчилиги етарли техника билимига эга бўлган, юксак малакали, коллективнинг моҳир ташкилотчилари ва тарбиячилари. Шунинг учун ҳам уларнинг номин ҳурмат ва иззат-иқром билан тилга олинадилар, коллективнинг фахри ва шухрати бўлиб қоладилар.

Мастерлар ҳақида гап бораганда биринчи ўринда «Ташсезънам» заводи 15-цехининг ёндоғлар мастери — суғил ана шу тилга қотган Мустанир Юсупов номини тилга олсамиз, киши. У раҳбарлик қилаётган смена пахта тери машиналарининг энг мураккаб деталларидан бири ҳисобланган шестеркалар ишлаб чиқариш бўйича топшириқни мунтазам орғин билан адо этади. Машинасозлар бу сменани бирор кун ҳам нормани бажармайти қолганлигини эслаб олмайдилар. Мустанир ака турли миқтарда вақитлардан иборат ўз сменаси аъзоларида аҳил ва меҳнатсевар коллектив вуқудга келтирди. У ҳар бир ишчида коммунизм кишига хос ахлоқ ва ҳуқуқ-бори доирасида қурилишга алоҳида эътибор берди. Шунинг учун ҳам кўп миң кишиник завод коллективни Мустанир акам партиянинг XXII съезидига делегат қилиб юборди.

«Ташсезънам» заводи 7-цехининг смена мастери ўртоқ Креушин сменасига ишнинг кўзини биллиб раҳбарлик қилмоқда. У бошчи коллектив меҳнат унвондорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг тарихини қаматиришда яқин натижаларга эришилди. Мастер ўз маданияти, сийёси онги, ташкилотчилик қобилиятини тинмай ошириб борапти. Ўртоқ Креушин жамоат ишларида ҳам актив иштирок этади. Цех касабасоюз комитети раисининг ўринбосари, агитатор ва партия-давлат контрол комитетига маъмулашувчи комиссия аъзоси сифатида кўмак сазовор ишлар қилди. У олий ўқув юртининг тайёрлов курсида билим олмоқда. Моҳир мастер раҳбарлигидаги смена коммунистик меҳнат коллективини деган юксак нота сазовор бўлган.

Худди шу заводнинг Лебедев, Тоиров, Сулаймонов ўртоқлар сингари ишлаб чиқариш мастерлари ҳам уларнинг юксак номиларини қол сақламоқдалар. Шуниси қувончлики, қорхонадаги кўнгилда мастерлар янгилик изловчилар сафида актив иштирок этмоқдалар, ишчи рационалиزلарга яқиндан ердам бермоқдалар. Уларнинг ташаббуси ва иқидий меҳнати билан кўнгилга оғир иш операциялари механизацияландилар. Меҳнат унвондорлиги ошди. Қорхона мастери бarchа ишчиларни илгор иш методлари асосида ишлашга ўргатишда актив қатнашмоқдалар.

ШАРАФЛИ БУРЧ

Бурч сўзининг кенг маъноси бор. Ҳар кимнинг хизмат бурчи, яъни иш жойидаги, ўз участкасидаги вазифалари бўлади. Булардан ташқари кишида виждон бурчи ҳам бўлиб, унинг маъноси анча кенроқ. Мен шунда ана шу киши томонидан бири-бири билан узвий боғлаб олиб боришни истар эдим.

Айрим ўртоқлар хизмат бурчидан бундан ташқари, бошқа нарса билан нима ишм бор, ҳамма ўз вазифасини бажариниб, дешишди. Қорхоналардаги техника контрол мастери сингари олиб қўйилди. Уларнинг асосий вазифаси маҳсулотнинг авло сифатини бўлишини таъминлашдан иборат. Лекин ҳақиқий мастер шу билангина қифолашмай қолмапти. Коллектив иши учун жон қўйиб, ишлаб чиқариш графикасини ўз вақтида бажариллиши учун қайғиради. Цехида бўлиб ўтган айрим воқеалардан мисол келтирайман.

СА-1318А детали заводимизда энг мураккаб ва қийин ишланган детал бўлиб, уни тайёрлаш жулда қимматга тушади. Бу детал Ф371А рамери бўлган жулда кўп бракка чиқарилад эди. Деталларни қўлаб бракка чиқармасдан тўғридан-тўғри керакли рамерда ишлаб бўладими? Ана вақтгача шу савол истида бош қотардим. Кейинчалик «Куратор» станциясида тоқари Худоберди Алимовга маълумот қилдим. Худоберди ўз станциясида шундай деталларни қўлаб операциядан ўтказиб эди. Икки-учинчи билдаги мақсадимиз бир киши бўлди.

— Станцияда СА-1318А детали Ф371А рамерда ишланса бўлади, — деди у.

Шундай қилинди. Натижада кўлаб браккинг олди олинди, қандайдан-қанда маблаг тежаландилар бўлди. Ҳаммасидан ҳам керакли детал ўз вақтида тайёрландилар. Бизнинг графика муваффақиятли бажарила бошлаганимизни айтаманки.

Яна бир мисол. Мастер Д. Абдулов қиларнинг кетиб қолган тўғрисида шундай қилиб қолди. Икки-учинчи билдаги мақсадимиз бир киши бўлди. ХВС-666А деталнинг 74 миллиметр рамери керакдан ортқ қилиб ишланбди. Контроллар уни бракка чиқаришди. Ахвол билан қурувқор таъиниди. Маълум бўлишича, деталларни 74 миллиметр рамерда қайта ишлаш мумкин экан. Лекин бу ишчи ташкил қилиш ичин мастер айқ. Иш шу заминда бора йўлга участкасида ишчи смена бекор туриб қолди мумкин. Бу ахволни тезда завод диспетчерига маълум қилдик. Диспетчер брак де-

на қифолалиб қолган. Бундай фактлар бошқа хўжаликларда ҳам содир бўлган.

Сурхондарё, Самарқанд ва Сирдарё областларида ва бошқа областларнинг бир қанча ишлаб чиқариш бошқармаларида оталиқ ердами ахши йўлга қўйилмаган. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Президиуми партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг диққат эътиборини илгор хўжаликларнинг, бригадалар ва қорхоналик фермаларнинг қолақ хўжаликлар, бригадалар, қорачилик фермаларига оталиқ қилиш коммунистик ўзаро ердамнинг янги шакли эканлигини ва унинг асосий мақсад оталиқдаги колхоз аъзоларини, совхоз ишчиларини ишлаб чиқаришни тўғри уюштиришга, жамийки янгилик ва илгор тажрибаларни, фан ҳамда илгор тажриба эришган муваффақиятларни амалда жорий қилишга ўргатишдан иборат эканлигини маълум қилди.

«Совой», «Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхозлари ва «Полярная звезда» колхоз партия ташкилотлари ва раҳбарларининг иши

на қифолалиб қолган. Бундай фактлар бошқа хўжаликларда ҳам содир бўлган.

Сурхондарё, Самарқанд ва Сирдарё областларида ва бошқа областларнинг бир қанча ишлаб чиқариш бошқармаларида оталиқ ердами ахши йўлга қўйилмаган. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Президиуми партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг диққат эътиборини илгор хўжаликларнинг, бригадалар ва қорхоналик фермаларнинг қолақ хўжаликлар, бригадалар, қорачилик фермаларига оталиқ қилиш коммунистик ўзаро ердамнинг янги шакли эканлигини ва унинг асосий мақсад оталиқдаги колхоз аъзоларини, совхоз ишчиларини ишлаб чиқаришни тўғри уюштиришга, жамийки янгилик ва илгор тажрибаларни, фан ҳамда илгор тажриба эришган муваффақиятларни амалда жорий қилишга ўргатишдан иборат эканлигини маълум қилди.

«Совой», «Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхозлари ва «Полярная звезда» колхоз партия ташкилотлари ва раҳбарларининг иши

на қифолалиб қолган. Бундай фактлар бошқа хўжаликлар

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VII ПЛЕНУМИ

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ—ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРҲДОР УЧАСТКАСИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ И. В. МАРЦИНЮК доклады*)

— Коммунистик партия ва Совет ҳукумати, — дейди ўртоқ И. В. Марцинюк, — мамлакатимизда соҳаиқлиқ қурилишнинг ҳамма босқичларида капитал қурилишга гоят катта эътибор бериб келиди ва эътибор бермоқда.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг «Капитал маблағлардан самаралироқ фойдаланиш ва қурилиш корхоналарини ишга тушириш устидаги контролни қучатириш тадбирлари тўғрисида» қарори қурилиш ишлаб чиқаришини янада оқсатиришга, қурилиш сифатини оширишга, таннархини камайтиришга ва бу ишларни жаддалантиришга қаратилган.

КПСС XXII съезди қарорлари га биноан қурилиш ташкилотларини мустахкамлаш юзасидан катта иш қилинди. Бетон, темир-бетон, металл, пластмассадан бинокорлик деталлари ва конструкцияларни ишлаб чиқарадиган юзларча заводларнинг барпо этилганлиги капитал қурилишнинг индустриал йўлга ўтказиш учун шартли яратиб берди.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми республикаларда ва иқтисодий районларда мустақил қурилиш ташкилотлари бундан ташқари қурилиш мақсадага мувофиқ деб қарор қилди. Пленум қарорига биноан республикаларда территория Бош бошқармалари бўлган ўрта Осиё иқтисодий раёонида қурилиш бўйича давлат ишлаб чиқариш комитети ҳамда Ириғиччи ва совхозлар қурилиш бўйича ўрта Осиё Бош бошқармаси тугилди. Қурилиш раҳбарлик соҳасидаги бу органларнинг тугилганлиги янги имкониятлар очиб берди. Қурилишда ягона техника сибастини ўтказиш учун, иктисодлаштирилган ва монтаж ташкилотлари қувватидан самаралироқ фойдаланиш учун, ўрта Осиёдаги қурилишнинг ягона ишлаб чиқариш базасини барпо этишга оид масалаларни комплекс ҳал қилиш учун энг яхши шартлар яратилмоқда.

Республикамизда капитал қурилиш мислиси оқсак суратлар билан ривожланмоқда. 1962 йилнинг ўзига сарфланган капитал маблағлар ҳажми бутун бешинчи беш йиллик давомда сарфланган маблағларга қариб тенг келди. Етти йилликнинг қолган уч йили ичунда ўзбекистонда 2,7 миллиард сўмлик капитал ишлари бажарилиши керак бўлади. Қишлоқ хўжалиги ва химия саноатига капитал маблағ сарфлаш айниқса тез ўсади.

Биз Чорпоқ ва Намирровот гидроузели, машина бинаи ишлайдиган Аму—Бухоро канални сингари бир қанча жуда катта объектлар қуришга киришдик. Жаңабий Сурух, Чимқўрғон ва Қариқдон сув омборлари қурилиши давомида эътиришмоқда. Партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг Ўзбекистонга қўрсатган гоят катта ёрдами тўғрисида республикамизда сув хўжалиги қурилиш янада ривожлантириш ва янги ерларни ўзлаштириш соҳасида катта ишларни бажариш учун ҳамма шартлар яратилган.

Қарши бўйини ўзлаштириш ҳамда Тахнатот ва Тўғривий гидроузели қурилиш юзасидан ишларни бажариш керак бўлади. 1963 йилда Олтинтоғдан қўрғонини-руҳ комбинати мис эритиш заводининг биринчи навбат қисми; қаттиқ қотшмалар ва ўтти чидамли металл комбинатидаги, Чирчиқ электромеханика комбинати ва Фарғона азот ўғитлари заводидаги, Фарғона ва Олтинтоғ нефтини қайта ишлаш заводларидаги қўшимча қувватлар; Оҳангарон цемент заводидаги учинчи технология линияси; электр токи ўтказувчи 789 километр юқори вольтли электр узатиш линияси, 418 миң киловатт энергетика қувайти, шу жумладан Тошкент ГРЭСининг биринчи агрегати фойдаланишга топширилиши керак.

Ўрта Осиёдаги энг катта Оҳангарон ГРЭСининг лойиҳадаги қувайт билан ишлашга эришиш ҳамда машинасозлик, электротехника, қўшмақчилик, озиқ-овқат ва саноатнинг бошқа тармоқларида қўшимча қувватларни ишга тушириш вазиаси турлиб. Бухоро—Урал газ қувурининг қурулушини биринчи магистрал қурилишини тугаллаб, Уралга газ етказиб берилишини таъминлашни лозим.

Республика бинокорлари олдинда уй-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилиш соҳасида муҳим вазифалар турибди. 1963 йилда планда 790 миң квадрат метр уй-жой майдонини, 450 километрдан кўпроқ водопровод, каналлаштириш ва газ қувури, 27,8 миң ўқувчи жойи бўлган мактаб, кўпгина микродора болалар муассасалари, касалхоналар ва бошқа объектларни фойдаланишга топшириш кўзда тутилди.

Республикада қудратли қурилиш индустрияси явуқда келтирилган. Йилга яқин миллион тоннадан кўра цемент ишлаб чиқариламоқда, 900 миң кубометр йилма темир-бетон тайёрланамоқда. 30 дан ортиқ умумий қурилиш ва иктисодлаштириш трестлари ишлаб турибди. Қурилиш ташкилотларида бинокорлик машиналари ва механизмларининг катта парчи бор. Қурилишда 130 миңдан кўпроқ киши ишламоқда.

1963 йилда капитал қурилиш планининг бажарилиши қандай аҳволда?

«Узглавстрой» 4 ойлик плани 96,4 процент бажарди. Унинг 15 трестидан 8 таси: Самарқанд шахридаги 150-трест (бошқарувчиси ўртоқ Урешин), Қўқон шахридаги 9-трест (бошқарувчиси ўртоқ Шераматов), Термиз шахридаги 11-трест (бошқарувчиси ўртоқ Чумаков), Андижон шахридаги 162-трест (бошқарувчиси ўртоқ Шулькестов), Бухоро шахридаги 165-трест (бошқарувчиси ўртоқ Стефанюк), Нукус шахридаги 163-трест (бошқарувчиси ўртоқ Черемин) ва «Узглавспстрой» (бошқарувчиси ўртоқ Воловой) планини бажармади. Апрель ойи планини эса фақат яқин трест бажарди.

«Узглавстрой» раҳбарлари Қарилов ва Ржевский ўртоқлар ана шу трестларнинг планларини муттасил бажармай келаётганлига эътибор бермай қўйдилар, бошқарувчилар эса хали ҳам ўзларига топширилган иш учун масъулиятни сезмаётдилар.

Алоҳида муҳим қурилишлар гоят қонирасиз олиб борилмақда. Алоҳида муҳим 12 қурилишдан фақат 3 тасида капитал маблағ сарфлаш ва қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилиди. Алоҳида муҳим қурилишларнинг «Узглавстрой» программасидаги салмоғи фақат 22 процентини ташкил қилди. «Узглавстрой» бўйича план 2,2 миллион сўмлик микдорда кам бажарилиб бўлса, бундан 1,4 миллион сўми алоҳида муҳим қурилишлар ҳиссасига тўғри келади.

Доқладчи Олтинтоғдан комбинати, металл конструкциялари заводи, Оҳангарондаги цемент ва икорасотлик буюмлари заводидаги, Фарғонадаги нефтни қайта ишлаш ва азотли ўғитлар заводидаги, Чирчиқ электромеханика комбинати сингари алоҳида муҳим қурилишларда аҳвол ҳақида батафсил гапирди.

Алоҳида муҳим қурилишларда қолқонликка йўл қўйиб бўлмайд. Биз зақазчи бошқармаларнинг раҳбарларидан ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарларидан энг муҳим даъват топшириқларининг бажарилмаганлигини учун масъулият талоб қилишимиз керак. Ишга туширилиши керак бўлган объектларда монтаж ишларини бажариш соҳасида ташвишли аҳвол рўй берди. Бунинг сабабларидан бири—технология, сангитари-техника, электр техника усуллари ва каёбел маҳсулотларининг ўз вақтида комплекслантирилмаганлиги ва етказиб берилмаганлигидир.

Ишга туширилиши керак бўлган қурилишларнинг еттигай турган техника хужжатлари билан жуда таъминлаш масалаларини ҳал қилиш ҳам чўшиб юборилмоқда. Тошкент ва Фарғона саноат объектлари партия комитетлари ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашининг қурилиш ташкилотлари ва бошқармалари билан биргаликда ишга тушириладиган ҳар бир қурилишнинг аҳволини жуда қисқа муддат ичунда батафсил ўрганиб чиқишни ҳамда монтаж ташкилотларига мувофиқлаштириш ишлаш учун нормал шартлар яратиб беришлари зарур.

Тошкент шахридаги қурилиш ишларининг аҳволи катта ташвиш тугдирмоқда. «Главташкентстрой» 4 ойлик плани фақат 93,5 процент бажарди. Бу бошқарма бу йил 250 миң квадрат метрдан зиёд уй-жой майдонини қуриб фойдаланишга топшириши керак. Илнинг учдан бир қисмидан кўпроғи ўтиб кетди, лекин йўлданлаб бинокорнинг 20 процентдан сал кўпроғи фойдаланишга топширилди. 159-трест 66 миң квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топшириши керак. 4 ой ичунда эса ҳаммаси бўлиб 6,8 миң квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

«Главташкентстрой»нинг капитал қурилиш планларини бажармаганлигининг асосий сабаби қурилиш ишларини ва оммавий-сиёсий ишларни ташкил этишнинг паст савидада эканлигидир. 486 бригадалардан фақат 48 таси хўжалик ҳисобида ишламоқда, ишчиларнинг фақат 9 процентини коммунистик меҳнат зарбдорни деган юксак номини олиш учун курашмоқда. Партия комитетлари шахар қурилиш ташкилотларига ҳар жиҳатдан кўпроқ эътибор беришлари ва уларнинг илголор каторига чиқиб олинида ёрдамлаштиришлари керак.

Сув хўжалиги министрлиги учун катта ҳажмдаги ишларни бажариш белгиланган. Унинг қурилиш ташкилотлари 224 миллион кубометр ҳажмида биригина тўпроқ қазни ишларини бажаришлари керак. Бироқ, бу ерда ўсиб бораётган вазибаларни ҳозирча етдиқ олмайдилар. 4 ойлик капитал маблағ сарфлаш плани 86 процент бажарилиди. «Юсурухан со в х о зводстрой» трести (бошқарувчиси ўртоқ Раҳмонов), «Ферганаводстрой» трести (бошқарувчиси ўртоқ Есени) ва «Узводстрой» трести (бошқарувчиси ўртоқ Жаматов) орқанда қолмоқда. «Узводстрой» Қорақалпоғистоннинг шолқор совхозларида сув хўжалик қурилиш соҳасидаги ишларни айниқса ёмон бажарди.

Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган қурилиш ташкилотлари республикамизда капитал қурилиш планининг бажарилишида катта роль ўйнайдилар. Қурилиш-монтаж ишлари программасининг 12 процентига булган қисми уларнинг ҳиссасига тўғри келади. «Узбекгидроэнергострой» трести ўзи учун белгиланган плани умуман бажараётган бўлса ҳам, бирдан-бир алоҳида муҳим қурилиш — Тошкент ГРЭСида 5 ойлик план эса 94,5 процент бажарилиди. «Среднеаэлектрострой» трести

4 ойлик планини ҳаммаси бўлиб 73,4 процент бажарди.

1963 йилда биз мактабларда ва мактаб-интернатларда 27 миң 790 ўқувчи ўрнини, шу жумладан йилнинг биринчи ярмида 8342 ўрнини фойдаланишга топширишимиз керак. 4 ой ичунда амалда 1260 ўрин фойдаланишга топширилди. Тошкент шахар иқроия комитети, Фарғона саноат объектлари иқроия комитети, Андижон саноати ва қишлоқ объектлари иқроия комитетлари мактабларни ишга тушириш қувватларини бажармадилар. 5 ойлик яқин бўйича орқанда қолмоқдалар Сурхондарё, Андижон ва Тошкент қишлоқ объектлари иқроия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети мактаб қурилишга ажратилган маблағларни яқини ўзлаштирмадилар.

Мактабгаҳа ёшдаги болалар муассасалари учун бинокор қуриш соҳасидаги иш яқин эмас — йиллик план ҳаммаси бўлиб 11 процент бажарилиди. Тошкентда яқин йил ичунда 1145 ўрини фойдаланишга топшириши керак. 4 ой ичунда эса бирорта ўрин фойдаланишга топширилди. Фақат май ойида келиб 600 га яқин ўрин фойдаланишга топширилди. Касалхоналар қурилишга ажратилган маблағларини ҳам биз тўла ўзлаштирмаётимиз.

Шаҳар партия комитетлари ва шахар иқроия комитетлари, област иқроия комитетлари ва област иқроия комитетлари касалхоналар, мактаблар ва мактабгаҳа ёшдаги болалар муассасалари қурилишини яхшилаш билан жиқдлий шугулланиб, қуддан бой берилган муддатнинг қисқа вақт ичунда ўрнини тўлдириб юборишлари керак.

Капитал қурилиш ҳақ хўжалигининг жуда мураккаб тармоғидир. Бу ишда банлар, қурилиш, лойиҳа, илмий-тадқиқот ва таъминот ташкилотлари, маҳсулот етказиб бериувчи фабрикалар ва заводлар, маҳаллий Советлар ва заказчи ташкилотлар бевосита ва бавосити иштирок этидилар.

Капитал қурилиш ишлари планининг бажарилишида қолқонликнинг асосий сабаблари ҳақида гапирганидан бўлса, бунинг сабаби қурилишнинг бошқарилишида камчиликларда, зақазчи билан пудратчилар ўртасидаги пухта ўзаро алоқанинг йўқлигида, бир-бирларини олдида қилган маъмуриятларнинг бузилишида, маъмуриятсизликда, қонуний бузилишларда.

Кўпгина министрликлар ва бошқармалар ўз қурилишларини лойиҳалар ва ускуналар билан таъминламадилар. «Узглавстрой» ва «Главташкентстрой» қувватган объектларнинг ўзигагина 31 миллион сўмлик ишларнинг ёмон программининг 10 процентини микдордаги ишларнинг техника хужжатлари билан бопшигача тайёр эмас эди. 1963 йил 10 майда 140 объект маблағ билан таъминлаш бошланди. Булардан 2,6 миллион сўмлик ҳажмдаги 40 қурилиш ҳақ хўжалиги кенгашига, бир миллион сўмликдан кўпроқ ҳажмдаги 41 объект «Узглавстрой»га ва 757 миң сўмлик ҳажмдаги 5 объект Тошкент шахар иқроия комитетига тегишлидир.

Кўпгина зақазчилар янги бошланадиган қурилишлар учун майдонларини тайёрлаб қўйишни таъминламадилар. Маҳаллий Советларнинг иқроия комитетлари қурилиш учун устакларни пухта ўйламастан ажратаётганга ўхшади, бир қанча ҳолларда янги объектларни қўпгина уй-жой билан, ноли ва бошқа нишоотлар бузилиши керак бўлган устакларга жойлаштирилмоқдалар.

Қурилиш қийматини янада камайтириш соҳасида олдимда катта вазибалар турибди. Ҳозирча қурилишларимиз қимматга тушмоқда, капитал ишларни арзонлаштиришни ҳар бир қурилиш ташкилотиди, ҳар бир қурилишда бўлган резервларидан фойдаланмаётимиз.

— Қурилиш муддатини қисқарттириш; — бинокорлик материалларини эҳтиёткорлик билан сақлаш ва сарфлаш, табиий ноубудгарчилик нормаларини камайтириш; — хўжалик ҳисобини яқинда кенгроқ қўриқ қилиш мумкин қадар кўп бригадаларнинг хўжалик ҳисобига ўтиши ана шундай резервлар жумласига кирди.

Республикамизда қурилиш-монтаж ишлари қийматини бир процент камайтириш кўпгина маблағнинг тежаб қилиш ва бунинг ҳисобиди 40 миң квадрат метрдан кўпроқ уй-жой қуриш имконини беради.

Жуда катта масала — бажариладиган ишлар ҳақининг тўламаётганлиги ҳақидаги масала устида тўхталиб ўтмоқчиман. Бизни зақазчи билан бажариладиган иш учун қурувчиларга белгиланган муддатда ҳақ тўламаслиги мумкин деб ҳисоблайдилар. «Узглавстрой» ва «Главташкентстрой» бўйича зақазчиларнинг ўз муддатига тўламаган қарзлари қариб 18 миллион сўмга, шу жумладан халқ хўжалиги кенгаши бўйича 4,7 миллион сўмга, Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги бўйича 2 миллион сўмдан кўпроқга етди. Бунилад аҳволга хотима бериш керак.

Никита Сергеевич Хрущев РСФСР саноат ва қурилиш ишларининг кенгашида 1963 йил 24 апрелда сўзлаган нутқида капитал қурилиш соҳасидаги камчиликлар устида яна бир марта батафсил тўхталиб ўтди.

«Узглавстрой» 4 ойлик плани 96,4 процент бажарди. Унинг 15 трестидан 8 таси: Самарқанд шахридаги 150-трест (бошқарувчиси ўртоқ Урешин), Қўқон шахридаги 9-трест (бошқарувчиси ўртоқ Шераматов), Термиз шахридаги 11-трест (бошқарувчиси ўртоқ Чумаков), Андижон шахридаги 162-трест (бошқарувчиси ўртоқ Шулькестов), Бухоро шахридаги 165-трест (бошқарувчиси ўртоқ Стефанюк), Нукус шахридаги 163-трест (бошқарувчиси ўртоқ Черемин) ва «Узглавспстрой» (бошқарувчиси ўртоқ Воловой) планини бажармади. Апрель ойи планини эса фақат яқин трест бажарди.

«Узглавстрой» раҳбарлари Қарилов ва Ржевский ўртоқлар ана шу трестларнинг планларини муттасил бажармай келаётганлига эътибор бермай қўйдилар, бошқарувчилар эса хали ҳам ўзларига топширилган иш учун масъулиятни сезмаётдилар.

Алоҳида муҳим қурилишлар гоят қонирасиз олиб борилмақда. Алоҳида муҳим 12 қурилишдан фақат 3 тасида капитал маблағ сарфлаш ва қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилиди. Алоҳида муҳим қурилишларнинг «Узглавстрой» программасидаги салмоғи фақат 22 процентини ташкил қилди. «Узглавстрой» бўйича план 2,2 миллион сўмлик микдорда кам бажарилиб бўлса, бундан 1,4 миллион сўми алоҳида муҳим қурилишлар ҳиссасига тўғри келади.

Доқладчи Олтинтоғдан комбинати, металл конструкциялари заводи, Оҳангарондаги цемент ва икорасотлик буюмлари заводидаги, Фарғонадаги нефтни қайта ишлаш ва азотли ўғитлар заводидаги, Чирчиқ электромеханика комбинати сингари алоҳида муҳим қурилишларда аҳвол ҳақида батафсил гапирди.

Алоҳида муҳим қурилишларда қолқонликка йўл қўйиб бўлмайд. Биз зақазчи бошқармаларнинг раҳбарларидан ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарларидан энг муҳим даъват топшириқларининг бажарилмаганлигини учун масъулият талоб қилишимиз керак. Ишга туширилиши керак бўлган объектларда монтаж ишларини бажариш соҳасида ташвишли аҳвол рўй берди. Бунинг сабабларидан бири—технология, сангитари-техника, электр техника усуллари ва каёбел маҳсулотларининг ўз вақтида комплекслантирилмаганлиги ва етказиб берилмаганлигидир.

Ишга туширилиши керак бўлган қурилишларнинг еттигай турган техника хужжатлари билан жуда таъминлаш масалаларини ҳал қилиш ҳам чўшиб юборилмоқда. Тошкент ва Фарғона саноат объектлари партия комитетлари ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашининг қурилиш ташкилотлари ва бошқармалари билан биргаликда ишга тушириладиган ҳар бир қурилишнинг аҳволини жуда қисқа муддат ичунда батафсил ўрганиб чиқишни ҳамда монтаж ташкилотларига мувофиқлаштириш ишлаш учун нормал шартлар яратиб беришлари зарур.

Тошкент шахридаги қурилиш ишларининг аҳволи катта ташвиш тугдирмоқда. «Главташкентстрой» 4 ойлик плани фақат 93,5 процент бажарди. Бу бошқарма бу йил 250 миң квадрат метрдан зиёд уй-жой майдонини қуриб фойдаланишга топшириши керак. Илнинг учдан бир қисмидан кўпроғи ўтиб кетди, лекин йўлданлаб бинокорнинг 20 процентдан сал кўпроғи фойдаланишга топширилди. 159-трест 66 миң квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топшириши керак. 4 ой ичунда эса ҳаммаси бўлиб 6,8 миң квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

«Главташкентстрой»нинг капитал қурилиш планларини бажармаганлигининг асосий сабаби қурилиш ишларини ва оммавий-сиёсий ишларни ташкил этишнинг паст савидада эканлигидир. 486 бригадалардан фақат 48 таси хўжалик ҳисобида ишламоқда, ишчиларнинг фақат 9 процентини коммунистик меҳнат зарбдорни деган юксак номини олиш учун курашмоқда. Партия комитетлари шахар қурилиш ташкилотларига ҳар жиҳатдан кўпроқ эътибор беришлари ва уларнинг илголор каторига чиқиб олинида ёрдамлаштиришлари керак.

Сув хўжалиги министрлиги учун катта ҳажмдаги ишларни бажариш белгиланган. Унинг қурилиш ташкилотлари 224 миллион кубометр ҳажмида биригина тўпроқ қазни ишларини бажаришлари керак. Бироқ, бу ерда ўсиб бораётган вазибаларни ҳозирча етдиқ олмайдилар. 4 ойлик капитал маблағ сарфлаш плани 86 процент бажарилиди. «Юсурухан со в х о зводстрой» трести (бошқарувчиси ўртоқ Раҳмонов), «Ферганаводстрой» трести (бошқарувчиси ўртоқ Есени) ва «Узводстрой» трести (бошқарувчиси ўртоқ Жаматов) орқанда қолмоқда. «Узводстрой» Қорақалпоғистоннинг шолқор совхозларида сув хўжалик қурилиш соҳасидаги ишларни айниқса ёмон бажарди.

Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган қурилиш ташкилотлари республикамизда капитал қурилиш планининг бажарилишида катта роль ўйнайдилар. Қурилиш-монтаж ишлари программасининг 12 процентига булган қисми уларнинг ҳиссасига тўғри келади. «Узбекгидроэнергострой» трести ўзи учун белгиланган плани умуман бажараётган бўлса ҳам, бирдан-бир алоҳида муҳим қурилиш — Тошкент ГРЭСида 5 ойлик план эса 94,5 процент бажарилиди. «Среднеаэлектрострой» трести

4 ойлик планини ҳаммаси бўлиб 73,4 процент бажарди.

1963 йилда биз мактабларда ва мактаб-интернатларда 27 миң 790 ўқувчи ўрнини, шу жумладан йилнинг биринчи ярмида 8342 ўрнини фойдаланишга топширишимиз керак. 4 ой ичунда амалда 1260 ўрин фойдаланишга топширилди. Тошкент шахар иқроия комитети, Фарғона саноат объектлари иқроия комитети, Андижон саноати ва қишлоқ объектлари иқроия комитетлари мактабларни ишга тушириш қувватларини бажармадилар. 5 ойлик яқин бўйича орқанда қолмоқдалар Сурхондарё, Андижон ва Тошкент қишлоқ объектлари иқроия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети мактаб қурилишга ажратилган маблағларни яқини ўзлаштирмадилар.

Мактабгаҳа ёшдаги болалар муассасалари учун бинокор қуриш соҳасидаги иш яқин эмас — йиллик план ҳаммаси бўлиб 11 процент бажарилиди. Тошкентда яқин йил ичунда 1145 ўрини фойдаланишга топшириши керак. 4 ой ичунда эса бирорта ўрин фойдаланишга топширилди. Фақат май ойида келиб 600 га яқин ўрин фойдаланишга топширилди. Касалхоналар қурилишга ажратилган маблағларини ҳам биз тўла ўзлаштирмаётимиз.

Шаҳар партия комитетлари ва шахар иқроия комитетлари, област иқроия комитетлари ва област иқроия комитетлари касалхоналар, мактаблар ва мактабгаҳа ёшдаги болалар муассасалари қурилишини яхшилаш билан жиқдлий шугулланиб, қуддан бой берилган муддатнинг қисқа вақт ичунда ўрнини тўлдириб юборишлари керак.

Капитал қурилиш ҳақ хўжалигининг жуда мураккаб тармоғидир. Бу ишда банлар, қурилиш, лойиҳа, илмий-тадқиқот ва таъминот ташкилотлари, маҳсулот етказиб бериувчи фабрикалар ва заводлар, маҳаллий Советлар ва заказчи ташкилотлар бевосита ва бавосити иштирок этидилар.

Капитал қурилиш ишлари планининг бажарилишида қолқонликнинг асосий сабаблари ҳақида гапирганидан бўлса, бунинг сабаби қурилишнинг бошқарилишида камчиликларда, зақазчи билан пудратчилар ўртасидаги пухта ўзаро алоқанинг йўқлигида, бир-бирларини олдида қилган маъмуриятларнинг бузилишида, маъмуриятсизликда, қонуний бузилишларда.

Кўпгина министрликлар ва бошқармалар ўз қурилишларини лойиҳалар ва ускуналар билан таъминламадилар. «Узглавстрой» ва «Главташкентстрой» қувватган объектларнинг ўзигагина 31 миллион сўмлик ишларнинг ёмон программининг 10 процентини микдордаги ишларнинг техника хужжатлари билан бопшигача тайёр эмас эди. 1963 йил 10 майда 140 объект маблағ билан таъминлаш бошланди. Булардан 2,6 миллион сўмлик ҳажмдаги 40 қурилиш ҳақ хўжалиги кенгашига, бир миллион сўмликдан кўпроқ ҳажмдаги 41 объект «Узглавстрой»га ва 757 миң сўмлик ҳажмдаги 5 объект Тошкент шахар иқроия комитетига тегишлидир.

Кўпгина зақазчилар янги бошланадиган қурилишлар учун майдонларини тайёрлаб қўйишни таъминламадилар. Маҳаллий Советларнинг иқроия комитетлари қурилиш учун устакларни пухта ўйламастан ажратаётганга ўхшади, бир қанча ҳолларда янги объектларни қўпгина уй-жой билан, ноли ва бошқа нишоотлар бузилиши керак бўлган устакларга жойлаштирилмоқдалар.

Қурилиш қийматини янада камайтириш соҳасида олдимда катта вазибалар турибди. Ҳозирча қурилишларимиз қимматга тушмоқда, капитал ишларни арзонлаштиришни ҳар бир қурилиш ташкилотиди, ҳар бир қурилишда бўлган резервларидан фойдаланмаётимиз.

— Қурилиш муддатини қисқарттириш; — бинокорлик материалларини эҳтиёткорлик билан сақлаш ва сарфлаш, табиий ноубудгарчилик нормаларини камайтириш; — хўжалик ҳисобини яқинда кенгроқ қўриқ қилиш мумкин қадар кўп бригадаларнинг хўжалик ҳисобига ўтиши ана шундай резервлар жумласига кирди.

Республикамизда қурилиш-монтаж ишлари қийматини бир процент камайтириш кўпгина маблағнинг тежаб қилиш ва бунинг ҳисобиди 40 миң квадрат метрдан кўпроқ уй-жой қуриш имконини беради.

Жуда катта масала — бажариладиган ишлар ҳақининг тўламаётганлиги ҳақидаги масала устида тўхталиб ўтмоқчиман. Бизни зақазчи билан бажариладиган иш учун қурувчиларга белгиланган муддатда ҳақ тўламаслиги мумкин деб ҳисоблайдилар. «Узглавстрой» ва «Главташкентстрой» бўйича зақазчиларнинг ўз муддатига тўламаган қарзлари қариб 18 миллион сўмга, шу жумладан халқ хўжалиги кенгаши бўйича 4,7 миллион сўмга, Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги бўйича 2 миллион сўмдан кўпроқга етди. Бунилад аҳволга хотима бериш керак.

Никита Сергеевич Хрущев РСФСР саноат ва қурилиш ишларининг кенгашида 1963 йил 24 апрелда сўзлаган нутқида капитал қурилиш соҳасидаги камчиликлар устида яна бир марта батафсил тўхталиб ўтди.

Меҳнат унумдорлигини планлаштириш соҳасида катта камчиликлар бор.

Кўпгина қурилишларда ишларнинг қонирасиз ташкил қилингани ва техникадан дуруст фойдаланилмаганлиги натижасида меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқлари бажарилмасдан қолмоқда. «Узглавстрой»да I кварталда тўпроқ ишларда 100 миң одамқундан кўпроқ микдордаги иш қўлда бажарилиди. Айни маҳалда аскаваторлар суткасига фақат 6-8 соатдан ишлатилди, ҳолос.

Биз кўпгина қурилиш ташкилотларининг пардохчалар ети

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VII ПЛЕНУМИ

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ—ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРҲВДОР УЧАСТКАСИ

ЎРТОҚ И. В. МАРЦИНЮК ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

Илгари хабар берилганидек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII пленуми «КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларига биноан капитал қурилишга раҳбарлигини яхшилаш тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Марцинюк докладыни муҳокама қилди.

Доклад юзасидан қизгин музокаралар бўлди. Фаолнадаги 8-тартип бошқарувчиси А. С. Алтухов биринчи бўлиб сўзга чиқди. У бундай деди: коллектив ва фойдаланишга тегишли бўлган бир йўлқуларга эришди. Азот ўқитиларига заводи, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, Фарғона тўқимачилик ва Маргилон йилма комбинати, тельоэлектротракторларга объектлар ана шулар жумласидандир. Тўрт беш ойлик плани охирида бажарилади. Шундай бўлса ҳам ўзининг тўла қувватига яраша ишламаганини коллектив сезиб турибди. Ўтган йили ва шу йилнинг бошларида бир қанча объектларни куриш графика бажарилмай қолди.

Коллектив ишларнинг аҳволини анализ қилиб, ички нуқсонлар сабабли резервлардан тўлиқ фойдаланишга муваффақ бўлмадик, деган хулосага келди. Биринчи гада, бунга куришлиш ишлари қониқарли ташкил этилмаганини сабаб бўлди. Лекин коллективнинг ҳаракатига боғлиқ бўлмаган бир қанча сабаблар борки, улар куришлиш ишларининг нормал боришига таъсир кўрсатмоқда. Нотиқ иш чегреларини ўз вақтида тайёрлаб бериётганликлари, ускуналарни тўла ва тўғал етказиб бериётганликлари учун буюртмачиларни танқид қилди. Халқ хўжалиги кенгашининг химия саноати бошқармаси азот ўқитиларига заводи курилишидаги ишларни тартибга солиш учун тегишли чораларни қўрмапти. Баъзи бир заводлар, чунончи, «Ўзбекхиммаш» заводи ускуналарни етказиб бериш муддатларига риоя қилмапти. Ана шу заводлар тайёрлаб бериётган ускуналарнинг стандартга мос эмаслиги кўшимча равишда ишларни талаб қилмоқдаки, уни бажариш Фарғона области шароитида қийин бўлмоқда. Бир қанча буюртмалар шу чоққа янги қорғаларга тақсимлаб берилмаган.

Самарқанд саноат объектлари партия комитетининг ички секретари И. К. Титков сўз олади. У айтидики, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорига асосан ишлар қайта куриш олинган. Кўпгина партия ташкилотлари курилишга мажбур бўлиб қолди. Лекин бу партия комитети куришлиш ишларини яхшилаш учун ҳамма имкониятлардан тўлиқ фойдалана олмайди. Натيجала умуман объектлар монтаж ишлари плани бажарилмасдан келипти. Бир қанча саноат объектларини куришда анчагина қоқоқликка йўл қўйилди.

Ишни яхшилаш учун ҳозир қандай чоралар куришмоқда? Энг муҳим объектлар бўйича кўшма графиклар тузиб чиқилди, баъзи бир курилишларда иш икки ва уч меҳнат ташкил қилинди. Биноқорларни ўқитиш ва тарбиялашга, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга катта эътибор берилди.

Куч ва маблағлар хали ҳам қўлланб объектларга сочиб юборилмаётганлиги капитал қурилишнинг боришига салбий таъсир кўрсатмоқда. Област партия комитети илди бошида тўрт рўйхатларини қараб чиқиб, ресурслардан ихтироқ фойдаланиш ҳақида тақлифлар киритди. Лекин бу партия комитети бу ишда лозим даражада қатъий кўрсатмагининг таъ олинб керак. Нотиқ энг муҳим куришлиш объектларидаги ишларнинг аҳволини агрофлора анализ қилиб, планлаштирувчи органлар ва Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгашининг тармоқ бошқармалари капитал курилишни планлаштиришни қатъий яхшилашлари, куришлиш муддатларини ускуналарни етказиб бериш муддатлари билан дурустроқ боғлашлари зарур, деб таъкидлабди. Биноқорларнинг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш жуда муҳим аҳамиятга эга.

Қорақалпоғистон Министрлар Советининг раиси Е. А. Айтимуратов Автоном республикада капитал

курилишни ривожлантириш масалаларига тўхталиб, асосий вазифа — ҳар бир сўм, ҳар бир механизмдан оқилона ва моҳирона фойдаланиш, маблағларни, меҳнат ва моддий ресурсларни жуда кўп ва иккинчи даражали объектларга сочиб юбормай, уларни ишга тушириладиган энг муҳим курилишларга тўғал беришдан иборат, деб таъкидлабди.

Област партия комитети ва Автоном республика Министрлар Совети ҳамма объектларнинг тўғал рўйхатларини ва капитал курилиш планининг бажарилишини текшириб қўридилар, Титул рўйхатларини қараб чиқиб вақтида капитал маблағларини сочиб юборишдан охиригага қутулишга барибир муваффақ бўла олмадилар.

Қорақалпоғистонда куришлиш ишларининг суръати белгиланган топшириқлардан орқада қолмоқда. Бунга биринчи гада, маҳаллий партия ва совет органларининг курилишга бўш раҳбарлик қилаётгани, меҳнатни ташкил этиш даражасининг паслиги ва ички ресурслардан ёмон фойдаланилмаганилиги сабаб бўлмоқда. Ишлар суръатини жаддалаштириш учун биноқорлар меҳнатини кенг қўлданда ишлатиш зарур, йинга темир-бетон конструкциялар, прогрессив усулларни ишлаб чиқаришни авж олдириш керак. Автоном республикадаги куришлиш ташкилотлари малакали ишчи кадрлар ва инженер-техник ходимларга қаттиқ эҳтиёж сезмоқдалар.

Қорақалпоғистон меҳнатқашларни қишлоқларнинг аҳолисини хуторлардан посёлкаларга тезроқ кўчиришга ҳаракат қилмоқдалар. Хутор системасининг туғатилаётганлиги орасида қишлоқ жойларда капитал куришлиш суръатларининг кучайиб бораётганлиги, ишлаб чиқариш, уй-жой, сув хўжалиги ва энергетика курилишига сарфланаётган капитал маблағларнинг ҳажмининг ортаганлиги қишлоқ курилишига раҳбарлигини тамомилан ўзгартириб, куришлиш ишларини индустриал изларга кўчиришни тақозо этмоқда.

СССР Ўрта Оснб иқтисодий райони Куришлиш давлат ишлаб чиқариш комитетининг раиси В. М. Чучинга сўз берилди. У, Ўрта Оснбда олиб борилаётган капитал курилиш ишлари жами ҳажмининг каттагина қисми «Ўзгавластрой» ва «Гавташкентстрой» зиммасига гушмоқда, деб таъкидлади.

Бу йил Ўзбекистон биноқорлари кўрсаткичларини анча яхшилашга эришилди ва суръатини ҳам омириб бормоқдалар. Олтинтоған комбинатида, қийин эрийдиган ва ўтга чидамал металл комбинати, Чирчиқ химия комбинати сингари энг йирик курилишларда янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди. Биноқорлик индустриясининг қорхоналари йинга темир-бетон ишлаб чиқариш планини ортиги билан бажариб қолмоқдалар.

Шунга қарамай, республикада куришлиш ишларини олиб бораётган бошқармаларнинг коллективлари ўз зиммасига оқилона ва вазифаларини хали удалай олаётгани йўқ. Бунинг асосий сабаби — курилишларда ишларнинг қониқарли ташкил қилинганлиги, мажбур ресурслардан етарли фойдаланилмаётганлигидир. Масалан, бош бошқармаларга бериб қўйилган юк ташувчи автомобиль транспортдан ниҳоятда қониқарсиз фойдаланилмоқда. Экскаваторлар тўла қувват билан ишлатилмапти.

Нотиқ иқтисодий районида капитал куришлиш ишларини яхшироқ ташкил этиш учун комитет қандай чоралар кураётганлигини айтиб берди. Монтаж ва махсус ишлар бош бошқармаси ташкил қилинди. Бу бошқарма санитария техника ва электромонтаж ишлари, саноат монтаж билан шугулланувчи ихтисослаштирилган ташкилотларнинг ҳаммасини бирлаштирди, йини фурсатда яна бир қанча ихтисослаштирилган трестлар ташкил қилинди.

Куришлиш индустриясини қорхоналари бош бошқармаси ҳам ташкил қилинди. Пленум қатнашчилари кўрсатиб ўтганларидек, турли ташкилотларнинг қармоғида бўлган қорхоналардан яна бир қанча

сина ана шу бошқармага олиб бериш лозим. Уйсозлик заводларини кенгайтириш ва йини қорхоналар куриш, қишлоқ курилишига индустриал методларни жорий қилиш тадбирлари белгиланди.

Куришлиш базасини янада ривожлантириш мақсадида йини йиллар ичида йини қорхоналар барпо этиш мўлжалланмоқда. Бунда ана шу заводлар химия хом амёсида буюмлар ва деталлар ишлаб чиқаришга қараб бўлади. Бироқ, куришлиш базасини ривожлантиришнинг ахути туртинчи кварталда ишга тушириш мўлжалланмоқда. 1964 йил планида бундай ахволга йўл қўймаслик, бир меъёрга ишлаш керак, Ускуналарни, кабелъ махсус утил материалларини ўз вақтида етказиб беришни ҳам планда кўрсатиб қўйиш лозим. Бу борада кўп иш Халқ хўжалиги кенгашига боғлиқдир.

Тошкент саноат объектлари ташкилотини ташкилотчилар иши ва тегишли иш савиясини ошириш чораларини кўриди, капитал курилишидаги камчиликларнинг туғатилишини таъминлайди. Бу йилги планлар ва етти йиллик план топшириқларининг сўзсиз бажарилишига эришилди.

«Ўзгавластрой» бошлиги А. К. Каримов республикада капитал курилишга раҳбарлигини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган бир қанча масалаларни кўтариб чиқди. Объектларнинг ускуналар, материаллар, лойиҳа-смета ҳужжатлари билан ўз вақтида таъмин этилмаётганлиги куришлиш суръатларига салбий таъсир кўрсатмоқда. Бундай камчиликларга чидаб бўлмайдди. Шундай қилмоқ керакки, буюртмачилар план топшириқларининг қатъий бажарилишига биноқорлар қатори ҳаракат қилсинлар. Бу соҳада Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгаши кўп ишларни амалга ошириши лозим бўлади. Биринчи гада, ишга тушириладиган объектларни ускуналар ва бошқа материаллар билан пухта таъминлаб туриш керак. Курилишларда ишлаб бажарилган ишчи тартиб ўрнатилган саноат қорхонасидаги сингари бир меъёрга олиб борилиши зарур.

Халқ хўжалиги маълумки, курилиш-монтаж ишларининг бориши кўп жиҳатдан индустриал базасининг аҳолига боғлиқ. Бас, шундай экан, айрим куришлиш ташкилотларининг ўз капитал курилишга тегишли эътибор бериётганлигини сира ҳам кечириб бўлмайди. Масалан, 163-куришлиш трест Вухородаги ишлаб чиқариш базасини кура бошлаганига беш йил бўлди. Ана шу объектда бу йил беш ойлик план атиги 80 процент бажарилди.

Партия колхоз ва совхоз ишлаб чиқарилиши янада оқсоқларни йўлини тутмоқда, бу эса, қишлоқлардаги курилиш ишларига кўпроқ эътибор беришни талаб қилади. Қишлоқ курилиши объектларида шу йилнинг тўрт ой ичида бажарилган курилиш-монтаж ишларининг ҳажми ўтган йилнинг ана шу давридаги кўрсаткичлардан ую баравар омиб кетди. Қишлоқлардаги ишларнинг суръати кучайиб бормоқда. Бироқ, қишлоқ курилиш плани ўтган тўрт ой ичида бажарилиш қолди. Қишлоқлардаги курилиш ишларининг таъминли этилиш даражаси, меҳнат унумдорлиги республика шаҳарларида эришилган даражадан жуда кейинда қолмоқда. сифати хали кўнгилдагидек эмас. Қишлоқларда курилиш ишларини олиб бораётган трестларни инженер-техник ходимлар, техника билан мустаҳкамлаш чоралари кўришмоқда. «Алмаликвинестрой» трестининг коллектив қишлоқларда курилиш ишларини олиб бораётган трестларга техника ердими кўрсатиш тарихида Нукусдаги 166-трестни оғалиққа олди.

Қишлоқлардаги хусусан йини ўзлаштирилаётган ерлардаги курилиш ишларини тўғал яхшилаш учун сува хўжалиги ишларини амалга ошириш билан бир вақтнинг ўзида йўллар куриш, элктр ва сув билан таъминловчи объектлар барпо қилиш зарур. йини совхоз ва колхозларни комплекс ратда куриш ҳозирги вақтда баъзи бир куришлиш коллективларини бош қараётган қишлоқликлар йўл қўймаслик имконини беради. Қишлоқларда барпо қилинаётган ишоотларнинг лойиҳаларини тузишни анча яхшилаш зарур.

153-трест 2-куришлиш бошқармаси коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари Я. И. Пихтин поймахтин йини Чилонзор районидаги ўзгаришлар тўғрисида йиғиндор билан гапирди. Куришлиш бошқармасининг коллектив уйсозлик комбинати билан бирга йилда йирик панеллардан уй-жойлар куришининг йини техниксини муваффақиятли ўзлаштириб олди. Куришлиш бошқармаси ишлар ҳажминини уч йилда беш баравар кўпайтирди.

Пойтахт чеккасининг қиёфасини ўзгартираётган одамлар ҳам усиб бормоқда. Я. И. Пихтиннинг ўзи кўпгина ишчиларга хунар ўргатди. У, тўрт ишчини бригада бошлиги қилиб етиштирди, ўзи қоқоқ бригадлага ўтиб, уини ҳам илгорлар сабабга олиб чиқди. Новатор ўз ўртоқларини ишчи қандай таъминлаштиришга таъинланганини сўзлаб берди. Рационализорлар қоқоқли қаватларга ишлатилган объектларнинг йини типини яратдилар. Бу бошқарма курилишларга манзур бўлиб қолди. Шу бошқармадан фойдаланиш натижасида курилиш қиммати арзонлашди, меҳнат унумдорлиги ошди. Бу таълифини республика «Госстрой» маълумлади. «Гавташкентстрой» заводи шу йил апрель ойида бошлаб курилишни ана шундай бошқарма билан таъминлаш керак экди. Аммо, бошқармадан ҳамон дарак йўқ.

Кўпгина шаҳарларда бутун-бутун кварталлар йирик панеллардан куришмоқда, бу йолларга коммунистиклар олинган ўтказиб қўйилмоқда. Биз ҳам шу тахлитда ишлаб деймиз-у, лекин ҳамма вақт ҳам мақсадимизга ериша олмаймиз — курилиш учун майдонларни тайёрлаш кега сурйилиб кетаяпти.

Трестда ишчилар, инженерлар, хизматчилардан иборат янги коллектив ишлатилди. Бас, шундай бўлган, трестнинг кўп вақтдан бери давлат планини бажармай келаётганлигидан биз жуда уялишимиз. Менинча, йинга темир-бетон билан дуруст таъминлашга берилган берибди. Марказий университет курилишида, уй-жойлар курилишида хушай шундай ахвол содир бўлмоқда.

Сув хўжалиги министри В. А. Билбас таъкидлаб айтидики, пахтачиликни ривожлантириш топшириқларини бажармоқ учун ирригация соҳасида жуда катта ҳажмидаги ишларни амалга ошириш керак. Бу йил Аму-Бухоро машина қанали, Камилрўвот сув омборлари, Шеробод насос станцияси ва бошқа шу каби бир қанча йирик объектлар куришмоқда.

Тобора ўсаётган планларини бажармоқ учун бир қанча тадбирларни амалга ошириш керак. Масалан, бутун кучни йирик объектлар курилишига сафарбар қила оладиган кучли куришлиш ташкилотини вужудга келтириш лозим. Министрликда капитал курилиш бошқармаси тузилади. Бу бошқарма закаси функцияларини бажаролади, курилаётган объектларнинг эксплуатация қилишга раҳбарлигини таъминлай олади. Ирригация учун ишлаб чиқариш базасини вужудга келтириш мўлжалланди.

Шуни эътироф қилиш керакки, Сув хўжалиги министриги ўз имкониятларидан сўст фойдаланишга, Графикдан орқада қолинаётганлигига ҳам асосан сабаб шу. Шунинг учун ҳам беш ойлик план бажарилмай қолди.

Ўзбекистон Компартияси, Марказий Комитети ва республика хўжалиги кўрган тадбирлар натижасида министрлик қоқоқликка қисқа вақт ичида барҳам бормоқ учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминланди. Сув хўжалиги, курилиш ташкилотлари бажариларининг жавобгарлигини ошириш, техникадан, материаллардан, транспорт ва машина-ускуналардан фойдаланишни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш керак.

Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгашининг бир қанча объектларида курилиш ишларининг орқада қолаётганлигига аввало сабаб шуки, дейди Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари В. А. Пономарев, бу кенгаш аппаратининг ишда жиддий кам-

чиликлар бор. Капитал маблағларини тақсимлашда, машина-ускуналар, материаллар билан таъминлашда, бажарилаётган курилиш-монтаж ишларининг сифатини контроль қилиб туриш системасида кўчсонлар бор.

Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги қорхоналар, курилишлар ва тармоқ бошқармаларининг баъзи раҳбарлари капитал маблағларини кўп объектларга ажратишни асосини планлаштирмоқдалар, капитал маблағларини ҳамон кўпга объектларга сочиб юбормоқдалар. Бунда реал имкониятлар ҳисобга олинмапти.

Нотиқ курувчиларни ҳам танқид қилди. Бажарилган ишларни кўп вақт қайтадан ишлашга тўғри келади, «Гавташкентстрой» ишчи қаватларга ишлатилган объектларнинг йини типини яратдилар. Бу бошқарма курилишларга манзур бўлиб қолди. Шу бошқармадан фойдаланиш натижасида курилиш қиммати арзонлашди, меҳнат унумдорлиги ошди. Бу таълифини республика «Госстрой» маълумлади. «Гавташкентстрой» заводи шу йил апрель ойида бошлаб курилишни ана шундай бошқарма билан таъминлаш керак экди. Аммо, бошқармадан ҳамон дарак йўқ.

Кўпгина шаҳарларда бутун-бутун кварталлар йирик панеллардан куришмоқда, бу йолларга коммунистиклар олинган ўтказиб қўйилмоқда. Биз ҳам шу тахлитда ишлаб деймиз-у, лекин ҳамма вақт ҳам мақсадимизга ериша олмаймиз — курилиш учун майдонларни тайёрлаш кега сурйилиб кетаяпти.

Трестда ишчилар, инженерлар, хизматчилардан иборат янги коллектив ишлатилди. Бас, шундай бўлган, трестнинг кўп вақтдан бери давлат планини бажармай келаётганлигидан биз жуда уялишимиз. Менинча, йинга темир-бетон билан дуруст таъминлашга берилган берибди. Марказий университет курилишида, уй-жойлар курилишида хушай шундай ахвол содир бўлмоқда.

Сув хўжалиги министри В. А. Билбас таъкидлаб айтидики, пахтачиликни ривожлантириш топшириқларини бажармоқ учун ирригация соҳасида жуда катта ҳажмидаги ишларни амалга ошириш керак. Бу йил Аму-Бухоро машина қанали, Камилрўвот сув омборлари, Шеробод насос станцияси ва бошқа шу каби бир қанча йирик объектлар куришмоқда.

Тобора ўсаётган планларини бажармоқ учун бир қанча тадбирларни амалга ошириш керак. Масалан, бутун кучни йирик объектлар курилишига сафарбар қила оладиган кучли куришлиш ташкилотини вужудга келтириш лозим. Министрликда капитал курилиш бошқармаси тузилади. Бу бошқарма закаси функцияларини бажаролади, курилаётган объектларнинг эксплуатация қилишга раҳбарлигини таъминлай олади. Ирригация учун ишлаб чиқариш базасини вужудга келтириш мўлжалланди.

Шуни эътироф қилиш керакки, Сув хўжалиги министриги ўз имкониятларидан сўст фойдаланишга, Графикдан орқада қолинаётганлигига ҳам асосан сабаб шу. Шунинг учун ҳам беш ойлик план бажарилмай қолди.

Ўзбекистон Компартияси, Марказий Комитети ва республика хўжалиги кўрган тадбирлар натижасида министрлик қоқоқликка қисқа вақт ичида барҳам бормоқ учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминланди. Сув хўжалиги, курилиш ташкилотлари бажариларининг жавобгарлигини ошириш, техникадан, материаллардан, транспорт ва машина-ускуналардан фойдаланишни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш керак.

Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгашининг бир қанча объектларида курилиш ишларининг орқада қолаётганлигига аввало сабаб шуки, дейди Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари В. А. Пономарев, бу кенгаш аппаратининг ишда жиддий кам-

чиликлар бор. Капитал маблағларини тақсимлашда, машина-ускуналар, материаллар билан таъминлашда, бажарилаётган курилиш-монтаж ишларининг сифатини контроль қилиб туриш системасида кўчсонлар бор.

Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги қорхоналар, курилишлар ва тармоқ бошқармаларининг баъзи раҳбарлари капитал маблағларини кўп объектларга ажратишни асосини планлаштирмоқдалар, капитал маблағларини ҳамон кўпга объектларга сочиб юбормоқдалар. Бунда реал имкониятлар ҳисобга олинмапти.

Нотиқ курувчиларни ҳам танқид қилди. Бажарилган ишларни кўп вақт қайтадан ишлашга тўғри келади, «Гавташкентстрой» ишчи қаватларга ишлатилган объектларнинг йини типини яратдилар. Бу бошқарма курилишларга манзур бўлиб қолди. Шу бошқармадан фойдаланиш натижасида курилиш қиммати арзонлашди, меҳнат унумдорлиги ошди. Бу таълифини республика «Госстрой» маълумлади. «Гавташкентстрой» заводи шу йил апрель ойида бошлаб курилишни ана шундай бошқарма билан таъминлаш керак экди. Аммо, бошқармадан ҳамон дарак йўқ.

Кўпгина шаҳарларда бутун-бутун кварталлар йирик панеллардан куришмоқда, бу йолларга коммунистиклар олинган ўтказиб қўйилмоқда. Биз ҳам шу тахлитда ишлаб деймиз-у, лекин ҳамма вақт ҳам мақсадимизга ериша олмаймиз — курилиш учун майдонларни тайёрлаш кега сурйилиб кетаяпти.

Трестда ишчилар, инженерлар, хизматчилардан иборат янги коллектив ишлатилди. Бас, шундай бўлган, трестнинг кўп вақтдан бери давлат планини бажармай келаётганлигидан биз жуда уялишимиз. Менинча, йинга темир-бетон билан дуруст таъминлашга берилган берибди. Марказий университет курилишида, уй-жойлар курилишида хушай шундай ахвол содир бўлмоқда.

Сув хўжалиги министри В. А. Билбас таъкидлаб айтидики, пахтачиликни ривожлантириш топшириқларини бажармоқ учун ирригация соҳасида жуда катта ҳажмидаги ишларни амалга ошириш керак. Бу йил Аму-Бухоро машина қанали, Камилрўвот сув омборлари, Шеробод насос станцияси ва бошқа шу каби бир қанча йирик объектлар куришмоқда.

Тобора ўсаётган планларини бажармоқ учун бир қанча тадбирларни амалга ошириш керак. Масалан, бутун кучни йирик объектлар курилишига сафарбар қила оладиган кучли куришлиш ташкилотини вужудга келтириш лозим. Министрликда капитал курилиш бошқармаси тузилади. Бу бошқарма закаси функцияларини бажаролади, курилаётган объектларнинг эксплуатация қилишга раҳбарлигини таъминлай олади. Ирригация учун ишлаб чиқариш базасини вужудга келтириш мўлжалланди.

Шуни эътироф қилиш керакки, Сув хўжалиги министриги ўз имкониятларидан сўст фойдаланишга, Графикдан орқада қолинаётганлигига ҳам асосан сабаб шу. Шунинг учун ҳам беш ойлик план бажарилмай қолди.

Ўзбекистон Компартияси, Марказий Комитети ва республика хўжалиги кўрган тадбирлар натижасида министрлик қоқоқликка қисқа вақт ичида барҳам бормоқ учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминланди. Сув хўжалиги, курилиш ташкилотлари бажариларининг жавобгарлигини ошириш, техникадан, материаллардан, транспорт ва машина-ускуналардан фойдаланишни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш керак.

Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгашининг бир қанча объектларида курилиш ишларининг орқада қолаётганлигига аввало сабаб шуки, дейди Ўрта Оснб Халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари В. А. Пономарев, бу кенгаш аппаратининг ишда жиддий кам-

чиликлар бор. Капитал маблағларини тақсимлашда, машина-ускуналар, материаллар билан таъминлашда, бажарилаётган курилиш-монтаж ишларининг сифатини контроль қилиб туриш системасида кўчсонлар бор.

Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги қорхоналар, курилишлар ва тармоқ бошқармаларининг баъзи раҳбарлари капитал маблағларини кўп объектларга ажратишни асосини планлаштирмоқдалар, капитал маблағларини ҳамон кўпга объектларга сочиб юбормоқдалар. Бунда реал имкониятлар ҳисобга олинмапти.

Нотиқ курувчиларни ҳам танқид қилди. Бажарилган ишларни кўп вақт қайтадан ишлашга тўғри келади, «Гавташкентстрой» ишчи қаватларга ишлатилган объектларнинг йини типини яратдилар. Бу бошқарма курилишларга манзур бўлиб қолди. Шу бошқармадан фойдаланиш натижасида курилиш қиммати арзонлашди, меҳнат унумдорлиги ошди. Бу таълифини республика «Госстрой» маълумлади. «Гавташкентстрой» заводи шу йил апрель ойида бошлаб курилишни ана шундай бошқарма билан таъминлаш керак экди. Аммо, бошқармадан ҳамон дарак йўқ.

Кўпгина шаҳарларда бутун-бутун кварталлар йирик панеллардан куришмоқда, бу йолларга коммунистиклар олинган ўтказиб қўйилмоқда. Биз ҳам шу тахлитда ишлаб деймиз-у, лекин ҳамма вақт ҳам мақсадимизга ериша олмаймиз — курилиш учун майдонларни тайёрлаш кега сурйилиб кетаяпти.

Трестда ишчилар, инженерлар, хизматчилардан иборат янги коллектив ишлатилди. Бас, шундай бўлган, трестнинг кўп вақтдан бери давлат планини бажармай келаётганлигидан биз жуда уялишимиз. Менинча, йинга темир-бетон билан дуруст таъминлашга берилган берибди. Марказий университет курилишида, уй-жойлар курилишида хушай шундай ахвол содир бўлмоқда.

Сув хўжалиги министри В. А. Билбас таъкидлаб айтидики, пахтачиликни ривожлантириш топшириқларини бажармоқ учун ирригация соҳасида жуда катта ҳажмидаги ишларни амалга ошириш керак. Бу йил Аму-Бухоро машина қанали, Камилрўвот сув омборлари, Шеробод насос станцияси ва бошқа шу каби бир қанча йирик объектлар куришмоқда.

Тобора ўсаётган планларини бажармоқ учун бир қанча тадбирларни амалга ошириш керак. Масалан, бутун кучни йирик объектлар курилишига сафарбар қила оладиган кучли куришлиш ташкилотини вужудга келтириш лозим. Министрликда капитал курилиш бошқармаси тузилади. Бу бошқарма закаси функцияларини бажаролади, курилаётган объектларнинг эксплуатация қилишга раҳбарлигини таъминлай олади. Ирригация учун ишлаб чиқариш базасини вужудга келтириш мўлжалланди.

Шуни эътироф қилиш керакки, Сув хўжалиги министриги ўз имкониятларидан сўст фойдаланишга, Графикдан орқада қолинаётганлигига ҳам асосан сабаб шу. Шунинг учун ҳам беш ойлик план бажарилмай қолди.

Ўзбекистон Компартияси, Марказий Комитети ва республика хўжалиги кўрган тадбирлар натижасида министрлик қоқоқликка қисқа вақт ичида барҳам бормоқ учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминланди. Сув хўжалиги, курилиш ташкилотлари бажариларининг